

dum tota terra esset ardens et absorta, ac etiam de suo loco mo-
 ta. Si isem tamen, a purissimo illo aere excitari posset, ut no-
 Arim audisum percelleret; omnes superos pro nimio metu iam
 dudum suffocatos putarem. Multo enim magis fortis crassi
 huius aëris à vehementissimis Ventis excitatus à superis per-
 ciperetur, quam ille à nobis. Sed tamen memini fuisse aliquan-
 do in loco quinq; miliaribus hinc sito vehementissimum ven-
 tum ad id usq; aedificia et arbores evertent; de cuius tamen
 sono ego hic nihil audiebam. Ad id quæ terra sua, futili-
 bus eiusmodi coniecturis reverti non possunt. Et quamquam
 coniecturis nullis omnino locus sit, ubi demonstrationes ma-
 thematicas assunt, quæ solæ, quid verum quid falsum sit, has
 in parte nos docere possunt. Abest igitur Plinius
 cum suo sub stellis fixis ista Planctas posito igne: abest Ana-
 xagoras cum Planctas ambiente igne: Abest vulgus Philoso-
 phorum sua cum suo igne infra Lunæ spheram posito: abest
 ipse Aristoteles cum diva sua quinta essentia: quinimò abe-
 ant alij cum sua subtili quinta essentia. Vera sententia
 Opticis et geometricis demonstrata principijs substituatür, cui
 nimirum materiam illam Planctas circumfusam nihil omni-
 no differre ab aere puro sublimari, adeoque à terra usq; ad stellas
 fixas nullum aliud medium contineri quam aërem, inq; eo
 tanta corporum magnitudine et vastitate pondere septem
 Errantia Sidera liberrime, inibiq; constantissimo motu progre-
 di, nec semel sibi attributa spacia egredi: hisq; interdum à di-
 vina providentia addi Cometas, qui proorsus diverso ab ijs mo-
 tu incedant. — Tanta tamq; inexhausta et imperfec-
 tabilis est DEI OPT. MAX. sapientia ac potentia.

Cap. 20.

Quod totus aër tam in æthere regione quam extra
 consistens tantum dividatur in purum et cras-
 sum, et quousq; crassus sese à terra extendat.

Quoniam sic per refractiones et alijs adminiculis probavimus,
 inter stellas fixas et inter terram nihil aliud contineri quam
 aëra, atq; aliquoties aëris sublimioris et puri mentionem faci-
 mus: dicendum iam est, quomodo aërem ipsum distinguamus
 mus, ut ita negotium refractionum ad firmum quodammodo
 deducamus, et inde ille generetur, eo clarius viderescat.

Aristoteles